



**Růžena Zátková. Jméno snad jediné české futuristické malířky je pro Čechy téměř neznámé. Tato žena se za svůj krátký život proslavila pouze v Itálii, proto bývá často řazena spíše k italským futuristům. Na českou scénu už však proniknout nestihla. S jejím životem a dílem se nyní můžeme seznámit na výstavě v Císařské konírně Pražského hradu.**

Psal se rok 1909, když se v Itálii začal rozvíjet nový umělecký směr, futurismus. Umělci tohoto avantgardního stylu zpočátku hledali své inspirace v kubismu, později ztvárňovali geometrickou abstrakci s prvky konstruktivismu a v poslední řadě vytvářeli vzdušné malby, tzv. aeropittura. Odmítali náboženství, moralismus a většina italských futuristů se dokonce hlásila k fašismu. Za zakladatele tohoto směru je považován italský anarchistický básník a spisovatel Filippo Tommaso Marinetti, který vydal v Paříži roku 1909 Futuristický manifest. Tento program ovlivnil i několik našich umělců. Mezi přední české malíře tohoto stylu se řadí například Bohumil Kubišta či Otto Gutfreund.

Mimo ně futurismus oslovil i Růženu Zátkovou, dceru z bohaté jihočeské rodiny. Ta se rozhodla jako mladá malířka odcestovat do Říma po boku svého manžela, bohatého ruského diplomata. Zde se setkala s mnoha známými futuristy. Svou experimentální tvorbou začala vytvářet koláže, plastiky a abstraktní obrazy. Sám Marinetti byl jejími pracemi tak okouzlen, že jí v Itálii uspořádal dvě samostatné výstavy. Tato žena totiž předčila svou dobu. Pracovala s kartonem, plechem, korálky a sklem, pomocí nichž vytvářela výjimečné asambláže. V roce 1923 se chystala uskutečnit svou první výstavu v Praze, bohužel však v témže roce zemřela na tuberkulózu.

Nyní máme první příležitost prohlédnout si alespoň některá z jejích děl, která se dochovala. Vystavovány však nejsou jen malby a křehké koláže, ale i dopisy, skicáky a fotodokumentace, ztvárňující zajímavý osud této umělkyně. Výstava věnovaná malířce Růženě Zátkové bude probíhat až do 31. 7. 2011.

Převzato ze stránek [LaCultura.cz](http://LaCultura.cz).

## Výstava na Pražském hradě představí jedinou českou futuristku Růženu Zátkovou

První ucelený pohled na krátký život a syntetické dílo zřejmě jediné české futuristky Růženy Zátkové (1885-1923) představí nová výstava v Císařské konírně Pražského hradu s názvem Růžena: Příběh malířky Růženy Zátkové. Zátková, která úzce spolupracovala s vůdčí osobností italského futurismu F. T. Marinettim, žila a tvořila převážně v zahraničí a jejímu proniknutí na domácí scénu zabránila její předčasná smrt. Zátkové dílo zahrnuje širokou škálu projevů – koláže, kinetické asambláže, plastiky, ale také ilustrace inspirované perskými miniaturami, abstraktní obrazy, realistické kresby a primitivistická či ryze dekorativní díla, dokonce i scénář futuristického divadelního představení. Konceptce výstavy vychází z dlouhodobého studia zahraničních archivů (Itálie, USA, Rusko, Švýcarsko a Chorvatsko) a odborné literatury. Představuje dochovaná díla ze soukromých sbírek (Řím, Milán, Londýn aj.) v konfrontaci s paralelními výtvarnými projevy jí blízkých autorů (futuristé, ruská avantgarda, Ivan Meštrović) i bohatou dokumentaci. Součástí expozice je i soudobá rekonstrukce plastiky Beranidlo, která se dochovala jen na fotografii.

Růžena Zátková strávila větší část života v zahraničí (Mnichov, v roce 1910 se provdala a odstěhovala do Říma, Paříž, Mallorca, Švýcarsko). Žákyně Antonína Slavíčka, ovlivněná mnichovským symbolismem, přijala futurismus a učila se od významného italského umělce Giacoma Bally. Jejími blízkými přáteli byli ruští umělci Natálie Gončarová a Michail Larionov, Igor Stravinskij jí věnoval svou vokální skladbu Čtyři ruské rolnické písně. Sblížila se rovněž s významným chorvatským sochařem Ivanem Meštrovičem. Po rozvodu s ruským diplomatem Vasilijem Chvoščinským si Zátková vzala levicového novináře Artura Cappu, bratra budoucí Marinettiho ženy Benedetty. Zemřela v roce 1923.

Z úvodního textu k výstavě Růžena: Příběh malířky Růženy Zátkové.